

Edyta Magińska

Wychowawczy i edukacyjny potencjał survivalu

Rozwój cywilizacji i cyfryzacji sprawił, że ztratiliśmy się w pogoni za wszelakim dobrem. Żyjemy w świecie pełnym wygod, z których często nawet nie zdajemy sobie sprawy. Wykształciliśmy mechanizmy pozwalające przetrwać w „buszu” miejskim, ale ztratiliśmy umiejętność obcowania z przyrodą. Z jednej strony – umęczeni pędem życia i technologią, uciekamy z zatłoczonych miast na łono natury, z drugiej zaś – nie bardzo umiemy spędzać tam wolny czas, nie wiemy co mamy robić, brak nam pomysłów na odprężające działania. I tu z pomocą przychodzą firmy, które organizują różnego rodzaju wyjazdy survivalowe.

Czym właściwie jest Survival?

Czy jest to sposób na życie, czy nowy trend? Według wielu opracowań i definicji survival to pokonywanie trudno dostępnych i niebezpiecznych terenów, związane z samodzielnym zdobywaniem pożywienia, traktowanym jako sport, rozrywka, forma przygody oraz element szkolenia żołnierzy jednostek specjal-

nych. Survival jest sztuką przetrwania w trudnych warunkach, jako rodzaj samoratownictwa, radzenia sobie w warunkach ekstremalnych. To również forma zdobywania ogromnej wiedzy o naturze i szacunku do przyrody. Przeżycie w warunkach natury musi być poparte wiedzą o roślinach, zwierzętach, terenie w jakim się znajdziemy, umiejętnością nawigowania, posługiwania się kompasem lub mapą.

Survival a szkoła

Czym jest dzisiejszy świat? Jakie wartości są ważne? Czego uczy młodego człowieka? Gdybyśmy zapytali młodzież: jak zdobyć wodę nie mając dostępu do kranu?, jak rozpalić ognisko bez zapalek?; jak przygotować posiłek z tego, co dała nam natura? – to odpowiedź zapewne byłoby wzruszenie ramion.

Czy survival może być metodą na wszechstronny rozwój młodego człowieka? Moim zdaniem zdecydowanie tak. Dziś niewiele osób potrafi pracować z mapą w terenie, posługiwać się kompasem i wiedzą przyrodniczą. Wprowadzenie survivalu do różnych ścieżek edukacyjnych, ukierunkuje młodego człowieka na rozwój zdolności społecznych, sportowych, rekreacyjnych i przyrodniczych.

Na początku warto – w ramach lekcji przyrody, geografii czy wychowania fizycznego – organizować zajęcia w terenie, podczas których młodzież dowie się: jak zrobić własny kompas, mapę, jak odszukać kierunek, co zrobić, jak zabłądzimy, nauczyć się jak znajdować wodę w terenie, jak zrobić filtr do wody z kawałka materiału, jak poznać i odszukać rośliny jadalne, itp.

Lekcje wychowania fizycznego to idealny czas, aby przekazać dzieciom podstawową wiedzę o survivalu, a zajęcia w terenie mogą stać się bezpiecznym poligonem doświadczalnym. Organizując wyjścia na świeże powietrze, podczas których możemy ćwiczyć różne umiejętności survivalowe przyczyniamy się także do niwelowania negatywnych skutków czasu pandemii (m.in.: otyłość, depresje, wycofanie społeczne, nieumiejętność utrzymywania relacji rówieśniczych). Wprowadzenie elementów survivalu podnosi atrakcyjność naszych zajęć, otwiera nowe horyzonty, stwarza okazję do nabywania praktycznych, przydatnych w życiu umiejętności. Organizując zajęcia w te-

renie, rozbudzimy w młodym człowieku kreatywność, nauczymy pracy w zespole, stworzymy warunki do pokonywania swoich słabości i barier, do rozwijania pasji i rozbudzania zainteresowań. Survival realizowany w grupie rówieśniczej przyczyni się do wszechstronnego rozwoju ucznia.

Z moich doświadczeń

Nigdy nie byłam zuchem czy harcerzem, ale jako dorastająca nastolatka zetknęłam się z survivaliem, który bardzo pozytywnie wpłynął na dalszy mój rozwój. Dziś jestem nauczycielem wychowania fizycznego i instruktorem survivalu. Swoją przygodę z survivaliem rozpoczęłam 2 lata temu, która zainspirowała mnie do wdrożenia w pracy zawodowej metod aktywizujących uczniów do wielu praktycznych działań. Od wielu lat współorganizuję wyjazdy letnie i zimowe na terenie całej Polski, w której uczestniczą dzieci i młodzież – od 7 do 17 roku życia. Celem tych obozów jest przygotowanie młodego człowieka do bycia samodzielnym, odpowiedzialnym i zaradnym w życiu. Zauważam, że poprzez dobrą zabawę, podział obowiązków i naukę,

dzieci świetnie się integrują, uczą współpracy w zespole, tworzą grupy, które są odpowiedzialne za wiele działań. Zbudowanie szałasów, nazbieranie drewna na opał, przygotowanie wspólnego posiłku, opracowanie trasy – to działania, które uczą odpowiedzialności za drugiego człowieka, a tym samym mają wpływ na relacje i więzi międzyludzkie. Praca z młodzieżą podczas takich wyjazdów otwiera mnie na wiele nowych doświadczeń i wciąż inspirowuje.

Bibliografia / netografia:

1. Chris McNab, 101 Porad Survivalu, Wyd. Vesper, 2015
2. <https://encyklopedia.pwn.pl/> (dostęp: 15.05.2022)
3. <https://pl.wikipedia.org/> (dostęp: 15.05.2022)

Edyta Magińska

Nauczyciel wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 1 w Słupsku z 17-letnim stażem pracy. Instruktor survivalu, pływania, gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej.

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych

76-200 Słupsk, ul. Poniatowskiego 4a
tel./fax 59 842 98 29
e-mail: pkds@pomorskieparki.pl
<https://dolinaslupi.pl/>

Oddział Zespołu
w Słupsku
Park Krajobrazowy
„Dolina Słupi”

Co robimy?

CZYNNA OCHRONA:

- Ochrona mokradł
- Ochrona ryb wędrownych
- Ochrona płązów
- Ochrona nietoperzy

EDUKACJA:

-> **Konkursy:**

- Konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski
- Konkurs Wiedzy o Ochronie Przyrody i Parku Krajobrazowym „Dolina Słupi”
- Konkurs plastyczno-literacki „Na mapie jest takie miejsce”

-> **Centrum edukacji ekologicznej** w siedzibie Parku
– wystawa przyrodnicza

-> **Aplikacja na telefon** „Słupia – rzeka wiedzy”

-> **Cykliczne imprezy edukacyjne:** noc nietoperzowa, wystawa grzybów, spacer krajobrazowy, dni otwarte

TURYSTYKA:

- Ścieżki przyrodnicze
- Szlak kajakowy
- Szlak rowerowy